

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี
People Participation in Community Development Na Yung Subdistrict,
Na Yung District, Udon Thani Province

จันทร์ทิพย์ ทองโชติ

Juntip Thongchot

ชาญยุทธ หาญชนะ

Chanyut Hanchana

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพินิจบัณฑิต

Master of Public Administration Program,

Faculty of Political Science, Pitchayabundit College

E-mail: juntipjib@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 3 มิถุนายน 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 27 มิถุนายน 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 27 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชากรที่พักอาศัยอยู่ในตำบลนาโยง ที่มีอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยใช้สูตรของ Taro Yamane ได้จำนวน 377 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ส่วน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T-test และ F-test สำหรับการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.51) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.63) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.67)

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ กระตุ้นให้ประชาชนสนใจและเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ เพื่อให้เกิดทัศนคติเชิงบวกกับ กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, การพัฒนา, ประสิทธิภาพ

ABSTRACT

The main objective of this research was to study the participation of people in community development in Na Yung Subdistrict, Na Yung District, Udon Thani Province. The sample used for this research was population residing in Na Yung Subdistrict. Aged 18 years and over using the formula of Taro Yamane was 377 people. It is a questionnaire consisting of 3 parts, statistics used in data analysis. The descriptive statistics were number, percentage, mean and standard deviation for the general data of the sample. Inferential statistics were T-test and F-test for comparing the people's participation in community development in Na Yung Sub-district, Na Yung District, Udon Thani Province, classified by gender, age, education level and occupation.

The results of the findings were as follows : People Participation in Community Development Na Yung Subdistrict, Na Yung District, Udon Thani Province Overall, it was at the high level ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.51) and when considering each aspect, it was found that the side with the highest mean was decision participation ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.67). Contribution to operation ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.63) and the side with the least mean was the participation in the assessment ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.67).

The comparison of the people's participation in community development in Na Yung Subdistrict, Na Yung District, Udon Thani Province, classified by sex, age, educational level and overall occupation, it was found that people with different sex, age, education Comment on participation in community development. No different.

Recommendations for the development of public participation in community development in Na Yung Subdistrict, Na Yung District, Udon Thani Province include encouraging people to be interested and learn and understand in order to create a positive attitude to social responsibility activities.

Keywords: Participation, development, efficiency.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตมนุษย์บนโลกใบนี้ เพราะมนุษย์อยู่ ร่วมกันเป็น สังคมต่างพึ่งพาอาศัยกันและต่างต้องมีบทบาทภาระหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อตามวาระโอกาสที่มาถึง บทบาท หน้าที่ที่ได้รับจากการยอมรับบทบาทที่สร้างขึ้นด้วยตนเอง เช่น การรับหน้าที่เป็นพ่อแม่ เป็นหัวหน้าครอบครัว

เป็นผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำหมู่บ้าน ประชาชนในหมู่บ้าน ความสำคัญของบทบาทหน้าที่ที่การทำงานต้องมีกฎระเบียบและองค์การที่มั่นคงคอยช่วยรับนโยบายให้สอดคล้องกับกฎหมายของบ้านเมือง แต่ทั้งนี้การมีส่วนร่วมนั้น รวมถึงการร่วมด้วยช่วยกันในด้านความคิดเห็นการบริหารจัดการ ตลอดจนการเสียสละเวลาอาคารสถานที่ปัจจัยอื่นๆ ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อบรรลุเป้าหมาย

การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นถือเป็นหลักสากลที่ได้รับการยอมรับในนานาอารยประเทศจนมีความสำคัญและเป็นเรื่องที่จำเป็นในการปกครองประเทศของโลกประชาธิปไตย ปัจจุบันประเทศไทยของเราได้ให้ความสนใจต่อหลักการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาประเทศในแต่ละด้าน ทั้งด้านการเมืองสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม เพื่อเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานภาครัฐภายใต้แนวคิดการบริหารภาครัฐแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) และแนวคิดตามหลักการธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยที่ภาครัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมทำงาน และร่วมรับผลที่เกิดจากการมีส่วนร่วม ไปจนกระทั่งถึงร่วมตรวจสอบ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของหน่วยงานภาครัฐให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม ได้กล่าวถึง กระบวนการและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ได้แก่ การร่วมในการวางแผน คือ การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ลำดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดแนวทาง ดำเนินการ ติดตามประเมินผลและตัดสินใจ การร่วมในการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร และการประสานความร่วมมือ การร่วมในการใช้ประโยชน์ คือ การนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การได้รับประโยชน์ คือ การแจกจ่ายผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาอย่างยุติธรรม และการร่วมในการประเมินผลเพื่อประชาชนในชุมชนจะได้ทราบ ถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อร่วมกันดำเนินการหาทางแก้ไขต่อไป

ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนกำลังเป็นกระแสที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ที่ผ่านมามีพบว่า อุปสรรคและปัญหาของการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจที่สำคัญประการหนึ่ง ก็คือประชาชนขาดความสนใจหรือขาดการมีส่วนร่วม รัฐบาลจึงมีแนวนโยบายที่เป็นปัจจัยที่เป็นสิ่งจูงใจให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชน ในลักษณะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบนำไปสู่การพัฒนาที่ตรงเป้าหมาย เกิดความชอบธรรมอันน่า ซึ่งประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังถือได้ว่า เป็นการเริ่มต้นให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนที่สำคัญอีกด้วย นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม ได้กล่าวถึงกระบวนการและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ ได้แก่ การร่วมในการวางแผน คือ การมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา ลำดับความสำคัญ ตั้งเป้าหมาย กำหนดแนวทางดำเนินการ ติดตามประเมินผลและตัดสินใจ การร่วมในการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากร และการประสานความร่วมมือ การร่วมในการใช้ประโยชน์ คือ การนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ การได้รับประโยชน์ คือ การแจกจ่ายผลประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาอย่างยุติธรรม และการร่วมในการประเมินผลเพื่อประชาชนในชุมชนจะได้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อร่วมกันดำเนินการหาทางแก้ไขต่อไป

การมีส่วนร่วมของประชาชนตามมาตรานี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนของหญิงและชายที่ใกล้เคียงกัน ในปัจจุบันการมีจิตสำนึกด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลนาบึงยังอยู่ใน ระดับที่ต่ำ สังเกตได้จากการ จัดประชุมประชาคมประจำเดือนในแต่ละเดือนซึ่งเป็นเวทีที่เปิดโอกาส ให้ประชาชนในหมู่บ้านได้นำเสนอ ปัญหา หรือข้อมูลในทุกๆ ด้านของหมู่บ้าน ในช่วงเดือน มกราคม พ.ศ. 2563-มิถุนายน พ.ศ. 2563 การเข้า ร่วมประชุมของประชากรในหมู่บ้านยังมีจำนวนเฉลี่ยต่อครั้งแค่ 100-200 คน เมื่อเทียบสัดส่วนของประชากร ในหมู่บ้านที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ทั้งหมด 6,471 คน จำนวนผู้ที่มีส่วนร่วมในการเข้าประชุมประชาคม ประจำเดือนมีเพียงแค่ 10 กว่าเปอร์เซ็นต์เท่านั้น ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ที่ประชาชนไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนา หมู่บ้านเกิด ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพ ทำการเกษตรและรับจ้าง ซึ่งมีฐานะปานกลางถึงยากจน เวลาส่วนใหญ่ ในหนึ่งวันของประชาชน ในตำบลนาบึงทุ่มเทไปกับการทำมาหาเลี้ยงชีพ จนไม่ได้สนใจในเรื่องของการพัฒนา ท้องถิ่น สนใจเพียงแต่เรื่องปากท้องของตนเองและครอบครัว และสาเหตุอีกประการ คือ โครงการ บางโครงการที่ได้รับงบประมาณจากภาครัฐ ได้มีการดำเนินการทำไปแล้วขาดความต่อเนื่อง ในการทำโครงการ อีกประการ คือ ประชาชนไม่มีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ ความสำคัญในการพัฒนา และที่สำคัญ ในอดีตที่ผ่านมาผู้นำหมู่บ้านก็ไม่ได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร (ตำบลนาบึง, 2563) จากปัญหาดังกล่าวทำผู้วิจัย ซึ่งมีตำแหน่งเป็นนักวิเคราะห์นโยบายและแผน มีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชน ตำบลนาบึง อำเภอนาบึง จังหวัดอุดรธานี ในด้านต่างๆ เพราะหากสามารถสร้างจิตสำนึกในการ มีส่วนร่วม ในการพัฒนาหมู่บ้านได้นั้น ก็จะมีการพัฒนาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้านที่ดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาบึง อำเภอนาบึง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาบึง อำเภอนาบึง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อเสนอแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาบึง อำเภอนาบึง จังหวัดอุดรธานี

3. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาบึง อำเภอนาบึง จังหวัดอุดรธานี ตามแนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม 4 ประการ ของ Cohen and Uphoff (1980) สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อยู่ในรายชื่อตามทะเบียนบ้านอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ของตำบลนาบึง อำเภอนาบึง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 6,471 คน (ทะเบียนอำเภอนาบึงจังหวัดอุดรธานี

2563) ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัยของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2563 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2564 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 3 เดือน นิยามศัพท์เฉพาะ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หมายถึง การเปิดโอกาสในประชาชนในหมู่บ้าน ได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี ในลักษณะของการเข้าร่วมในการตัดสินใจ ร่วมดำเนินการร่วมรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การมีส่วนร่วมประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาชุมชน ร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรม พัฒนาชุมชน และมีส่วนร่วมกำหนดการใช้ทรัพยากรแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการพัฒนาชุมชนตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง การที่ประชาชนได้ร่วมกันออกแรงในการทำกิจกรรมโครงการร่วมสนับสนุนทรัพยากรเงินทอง หรือมีส่วนร่วมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ได้รับผลประโยชน์ในด้านต่างๆ จากกิจกรรมโครงการพัฒนาในชุมชน เช่น โครงการสวนสมุนไพร โครงการประปาหมู่บ้าน และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมพัฒนาต่างๆ ในชุมชนตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี ช่วยพัฒนาศักยภาพของตัวท่านให้เพิ่มขึ้นด้วย เช่น โครงการส่งเสริม อาชีพสตรีในหมู่บ้าน โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การมีส่วนเข้าไปสังเกตการณ์ การทำงานของผู้รับจ้างภายนอกที่มาทำงานพัฒนาในชุมชน และมีส่วนในการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาต่างๆ ในชุมชนตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี มีประชากรรวมทั้งหมดจำนวน 8,357 คน และประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปจำนวน 6,471 คน

4. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทราบถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี
2. ทราบผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี
3. นำผลการศึกษาวิจัยมาพัฒนาเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา ตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ผู้วิจัยได้เลือกใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประชาชนที่มีรายชื่อในทะเบียน สำมะโนครัวประชากร พักอาศัยอยู่ในตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 6,471 คน (ทะเบียนอำเภอนาเยื้อง, 2563)

กลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชาชนที่มีรายชื่อในทะเบียนสำมะโนครัวประชากร พักอาศัย อยู่ในตำบลนาเยื้อง อำเภอนาเยื้อง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 6,471 คน ผู้วิจัย ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มประชากรด้วยการใช้สูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับ ความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05

6. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยือง อำเภอนาเยือง จังหวัดอุดรธานี โดยการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ โดยสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยเป็นแบบปลายปิด (Close ended question) ให้เลือกตอบในช่องที่กำหนด

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยือง อำเภอนาเยือง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล จำนวน 20 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม จะมีคำตอบให้เลือกโดยใช้มาตรฐานวัดแบบลิเคิร์ต (Likert – type Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้

5 หมายถึง มีส่วนร่วมมากที่สุด

4 หมายถึง มีส่วนร่วมมาก

3 หมายถึง มีส่วนร่วมปานกลาง

2 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อย

1 หมายถึง มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยือง อำเภอนาเยือง จังหวัดอุดรธานี โดยเป็นแบบคำถามปลายเปิด

7. การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยือง อำเภอนาเยือง จังหวัดอุดรธานี จากนั้น มากำหนดกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยือง อำเภอนาเยือง จังหวัดอุดรธานี และตรวจสอบเนื้อหาแบบสอบถามว่า ครบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำมา ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1 ผศ.ดร. โกศล สอดส่อง

3.2 นายบัญชา ตะวงษา ตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลนาเยือง อำเภอนาเยือง จังหวัดอุดรธานี

3.3 นายปรีชา สงสาร ตำแหน่งกำนันตำบลนาเยือง อำเภอนาเยือง จังหวัดอุดรธานีเพื่อตรวจสอบความ ตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ตำบลโนนทอง อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี ซึ่งเป็นตำบลใกล้เคียง จำนวน 30 คน เพื่อหา คุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's alpha

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยพินิจบัณฑิต เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีรายชื่อในสำเนารั้วประชากร ตำบลนาเยีย อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี

2. การเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาเยีย อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี ด้วยตนเอง

3. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 377 ชุด

4. ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ถึง เดือนมกราคม พ.ศ. 2564 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 1 เดือน

9. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัยและสถิติที่ใช้ในการเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และระดับ การศึกษา สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาเยีย อำเภอนาเยีย จังหวัดอุตรธานี สถิติที่ใช้ คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมานทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ กับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระ 2 กลุ่ม และใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป และหากพบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จะทำการทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบของตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

10. ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 54.64 และเป็นเพศชาย จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 45.36 อายุอยู่ระหว่าง 41 -50 ปี จำนวน 117คน คิดเป็นร้อยละ 31.03 และช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 24 คิดเป็นร้อยละ 6.37 ระดับการศึกษามัธยมต้น/ มัธยมปลาย/เทียบเท่า จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 50.13 และน้อยที่สุด คือ สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.59 ส่วนใหญ่มีประกอบอาชีพเกษตรกร/ทำสวน/ทำไร่/ทำนา จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 41.64 รองลงมารับจ้าง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.98 และน้อยที่สุดอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.77

ตารางที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาบุง อำเภอนาบุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาบุง อำเภอนาบุง จังหวัดอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.01	0.67	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.93	0.63	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.92	0.68	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.89	0.67	มาก
รวม	3.94	0.51	มาก

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาบุง อำเภอนาบุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.51) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.67) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.63) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.67) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.67) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 1. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิดพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.98) รองลงมา คือ ข้อ 3. ท่านมีส่วนร่วมกำหนดการใช้ทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 4.03$, S.D.= 0.95) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 5. ท่านมีส่วนร่วมในการแสวงหางบประมาณในการพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.80)

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D.= 0.63) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 9. ท่านมีส่วนร่วมเป็นกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 4.00$, S.D.= 0.86) รองลงมา คือ ข้อ 10. ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มจิตอาสาพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.97$, S.D.= 0.86) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 8. ท่านมีส่วนร่วมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.85$, S.D.= 0.81)

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.68) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 15. ท่านได้รับผลประโยชน์จากสวัสดิการในชุมชน ($\bar{X} = 4.04$, S.D.= 0.81) รองลงมา คือ ข้อ 11. ท่านมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมโครงการพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน ($\bar{X} = 3.96$, S.D.= 0.83) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 12. ท่านมิได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเองจากการร่วม ทำกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.84$, S.D.= 0.83)

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D.= 0.67) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 17. ท่านมีส่วนติดตามผลการดำเนินงานของโครงการพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 3.92$, S.D.= 0.93) รองลงมา คือ ข้อ 16. ท่านมีส่วนร่วมสังเกตการณ์ การทำงาน

ของผู้รับจ้าง ภายนอกที่มาทำงานพัฒนาในชุมชน ($\bar{x} = 3.91$, S.D.= 0.85) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 18. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณในการพัฒนาชุมชน ($\bar{x} = 3.85$, S.D.= 0.89)

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่

1. มอบหมายให้ประชาชนในหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมสังเกตการณ์ และตรวจสอบการทำงานของผู้นำจ้าง ภายนอกที่มาทำงานพัฒนาในชุมชน เพื่อควบคุมและติดตามการทำงานพัฒนาให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด

2. กระตุ้นให้ประชาชนสนใจและเกิดการเรียนรู้ เข้าใจ เพื่อให้เกิดทัศนคติเชิงบวกกับกิจกรรม ความรับผิดชอบต่อสังคม

3. ให้ประชาชนรู้สึกว่าได้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมทำแผน มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น เพื่อแก้ปัญหาของชุมชนมากขึ้น ส่งผลให้คนในชุมชนได้รับการแก้ไขปัญหาที่มีการตอบสนองรับผลประโยชน์ร่วมกันอย่างทั่วถึง

4. ควรจัดเวทีให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

11. อภิปรายผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$, S.D.= 0.51) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.01$, S.D.= 0.67) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{x} = 3.93$, S.D.= 0.63) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{x} = 3.89$, S.D.= 0.67) อาจเป็นเพราะประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ดังนั้น ควรส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิษณุ หยกจินดางา (2557) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยภาพรวมระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกว้าง อยู่ในระดับมาก ในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าในทุกโครงการของการพัฒนาชุมชนนั้น ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านทุกคนย่อมมีส่วนได้รับผลประโยชน์ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งโครงการทุกโครงการพัฒนานั้นย่อมส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้นด้วย จึงทำให้ระดับการประเมินผลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนออกมาในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในระดับมาก

ซึ่งในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีระดับอยู่ในระดับมากเนื่องจากประชาชนได้มีส่วนร่วมประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนามีส่วนในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรม และมีส่วนร่วมกำหนดแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรม โครงการพัฒนาชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในระดับมาก ซึ่งในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมีระดับอยู่ในระดับมากเนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมออกแรงในการทำกิจกรรม หรือโครงการเพื่อพัฒนามีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรเงินทองเพื่อใช้ในการทำกิจกรรม และมีส่วนร่วมสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในระดับมากซึ่งในความคิดเห็นของผู้วิจัยอาจกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีระดับอยู่ในระดับมากเนื่องจากประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากกิจกรรมโครงการพัฒนาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน และได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง จากการร่วมทำกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านทุ่งกว้าง เช่น โครงการส่งเสริมอาชีพสตรีในหมู่บ้าน โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ฯลฯ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธนิศ ยืนยง (2561) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายกภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ตำบลนายูง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ตำบลนายูง อำเภอนายูง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน เพราะประชาชนทุกคนสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในโครงการหรือแผนงานพัฒนาตำบลได้อย่างเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ ยังได้มีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมต่างๆ เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพน โพธิ์อาภา (2561) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ของตำบลสวายปรอเตียลอำเภอสะอวาง จังหวัดกันดาล ราชอาณาจักรกัมพูชา พบว่าผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในตำบลสวายปรอเตียล อำเภอสะอวาง จังหวัดกันดาล ราชอาณาจักรกัมพูชา จำแนกตามอายุ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนในตำบลสวายปรอเตียล อำเภอสะอวาง จังหวัดกันดาล ราชอาณาจักรกัมพูชา จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะ ประทีปภิรมณ์ (2546) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ชายทะเลบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ชายทะเลบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิต ไทยนิยม (2553) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเขตเทศบาลตำบลบางปะกง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษา พบว่า อายุ

ไม่เป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี กุณทิทอง (2551) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนเทศบาลเมืองชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีอาชีพต่างกันพบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีการของเซฟเฟ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ในรายคู่ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าจะเป็นเพราะว่าประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม ประมง นักเรียน นักศึกษา รับจ้าง พนักงาน ค้าขายธุรกิจส่วนตัว รับราชการ รัฐวิสาหกิจหรือประกอบอาชีพอื่น ประชาชนทุก อาชีพสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้เหมือนกัน ทุกคนให้ความร่วมมือกับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ข่าวสารการพัฒนา การร่วมกำหนดแผนพัฒนา การปฏิบัติตามแผนงาน กิจกรรมที่จัดทำขึ้น รวมถึงการติดตามประเมินผล ซึ่งการทำกิจกรรม ของชุมชนจะเห็นได้ว่ามีประชาชนที่หลากหลายอาชีพให้ความร่วมมือ เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนา ร่วมกับทางเทศบาลเมืองชะอำ เพราะว่าการมีส่วนร่วม กับทางเทศบาลเมืองชะอำ จะไม่จำกัดเฉพาะประชาชนบางอาชีพ ประชาชนทุกอาชีพสามารถ เข้าร่วมพัฒนาชุมชนได้ทุกคนและได้รับการปฏิบัติจากทางเทศบาลเมืองชะอำเหมือนกัน ด้วยเหตุนี้ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกันจึงให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนุสรา พันธรัักษ์ (2555: 54) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองจุกกระเฉด อำเภอมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่า อาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

12. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

1.1 ปรับนโยบายเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้ประชาชนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบต่อสังคม ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน

1.2 จัดเวทีให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินการทำงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

1.3 ส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานต่างๆ อีกทั้งยังได้เข้ามาตรวจสอบกำกับดูแลการบริหารงานได้

1.4 หน่วยงานภาครัฐควรมีการกำหนดแผนการดำเนินงานให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตั้งแต่กระบวนการกำหนดแนวทางและวางแผนการพัฒนาพื้นที่ร่วมกัน

1.5 ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงผลประโยชน์จากการดำเนินการตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ได้จัดขึ้น เช่น ติดป้ายประกาศ หรือจัดประชุมร่วมกัน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนตำบลนาโยง อำเภอนาโยง จังหวัดอุดรธานี ในแต่ละชุมชน

บรรณานุกรม

- ชินรัตน์ สมสืบ. (2539). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช.
- ธนิศร ยืนยง. (2561). **การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก**.
วารสารมหาจุฬานาครทรรศ 5. (2), 2561: 120-135.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2550). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550**.
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- วิชณุ หยกจินดา.(2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกร่าง ตำบลทับไทร
อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการ
จัดการ ภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริการรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพน โปธิอาภา. (2561). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของตำบลสวายปรอเตียล
อำเภอสระอาก จังหวัดกันดาล ราชอาณาจักรกัมพูชา**. วารสารวิชาการ 12. (3), 2561: 89-98.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2549). **การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐเกณฑ์
คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2550**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาระบบราชการ.
- Maslow, Abraham H. (1970). **Motivation and Personality**. nd ed. New York: Harper and Row.
- Siroros, P., & Kamolvej, T. (B.E.2541). **Kwam Kadyaeng Nai Sangkom Thai Yuk Wikruet Settakruet**.
Bangkok: Faculty of Political Science, Thammasat University.
- Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. 3rd Ed. New York: Harper and Row
Publications.
- World Bank. (2000). **World Bank Report 2000/1: Attacking Poverty**. Washington D.C.: World Bank.